

N:o 13.

Af herr **Carlheim-Gyllensköld**, om anslag till allmänna hypoteksbanken för åvägabringande af tillfällig nedsättning i räntan å hypotekslån.

Jordbrukarnes fortsatta allmänna betryck måste framkalla sträfvan att räcka dem en hjälpsam hand samt att göra detta snart och verksamt.

Denna snara och verksamma hjälp, hvilken är hufvudsaken att ernå, kan jag icke finna utbringas lättare än genom statens direkta mellankomst, för att under en kort tid nedsätta hypoteksräntan, och att detta börjas redan under innevarande år.

Hela beloppet af rikets hypotekslån uppgår för närvarande till mycket nära 320 millioner kronor, och det är en half procent å detta belopp eller 1,600,000 kronor, som jag anser nödvändigt att staten betalar till hypoteksbanken under 1888 och 1889 för att sätta den i tillfälle att derigenom befria hypoteksföreningarnes låntagare från erläggande af $\frac{1}{2}$ procent af deras hypoteksränta under hvartera af dessa år.

Den uppoffring statsverket härigenom skulle göra för modernäringen är visserligen stor, men efter mitt förmenande icke för stor under nuvarande jordbrukskris, hvilken väl kan förväntas skola småningom upphöra, och då blir statstillskottet äfven obehöfligt.

Äro hypoteksbanken och hypoteksföreningarne i tillfälle att genom afkastningen å sina reservfonder ytterligare nedsätta räntan å hypotekslånen $\frac{1}{2}$ procent, så lära de icke underlåta att göra detta, lika litet som hypoteksbanken torde försumma att, om sådant kan utföras och medgifvas, sänka amorteringen från $\frac{3}{4}$ till $\frac{1}{4}$ procent. Ingen lär väl neka till att statens ingripande och hjälpsamt på det ifrågavarande sättet vore behöf-

ligt för att lindra det betryck, hela rikets sjelfegande landtbrukare oförskyldt irakat, samt att det vore lika berättigadt som att kronoarrendatorerne fått 10 procent efterskänkta å deras kontraherade arrendeavgifter, och att dessutom uppsägningsrätt blifvit medgifven för en stor del af dem.

På grund af det anförda för anlåtes jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen för sin del beslutar att för åren 1888 och 1889 ställa till Kongl. Maj:ts förfogande ett anslag af 3,200,000 kronor, deraf hälften eller 1,600,000 kronor anvisas redan för 1888 samt 1,600,000 kronor för 1889, att årligen under sagda år tillhandahålla rikshypoteksbanken dessa belopp, på det att den dermed under de två åren skall kunna befria hypoteksföreningarnes låntagare från att erlægga en half procent af sina ränteskulder till hypoteksföreningarne.

Om remiss till statsutskottet anhålles.

Stockholm den 26 januari 1888.

A. Th. Carlheim-Gyllensköld.
